

Pirmo reizi digitalizēti vēsturisko izgudrojumu patenti

Publicēts: 30.10.2018.

[Informācija presei](#)

Pirmo reizi kopš Latvijas Republikas dibināšanas, sadarbojoties Patentu valdei un Latvijas Nacionālajam arhīvam, apzināti un digitalizēti Latvijas izgudrotāju patenti no pirmā pieteikuma pēc valsts neatkarības iegūšanas līdz 1940. gadam. Iegūtie dati apkopoti grāmatā “Patentu valde un izgudrotājdarbība Latvijā 1918-1940”. Izgudrojumu spektrs sniedzas no vienkāršiem izgudrojumiem ar praktisku nozīmi līdz tehniskiem risinājumiem mašīnbūvē, elektrotehnikā, zemkopībā un aviācijā. Latvijā izgudrotājiem divu desmitgažu laikā tika piešķirti 2944 patenti. Pieteicēju vidū sastopami gan vietējie inženieri, amatnieki un lauksaimnieki, gan izgudrotāji no Eiropas, Austrālijas, Dienvidamerikas un Ziemeļamerikas. Saņemti pieteikumi no uzņēmumiem un ražotājiem, kuru vārdi joprojām ir plaši pazīstami – Siemens & Halske, Knorr- Bremse, Fichtel & Sachs. “Lai īstenotu vēsturisko patenti dokumentu apzināšanu izdevuma vajadzībām, veikta apjomīga izgudrojumu izpēte vairāku gadu garumā. Šajā laikā, darbojoties rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmai, Latvijas izgudrotāju vārdi un to izgudrojumi izskanēja plaši visā pasaulē. Latvijā tika ražotas un izgudrotas sarežģītas lauksaimniecības mašīnas, ražotas automašīnas un dzelzceļa vagoni, konstruētas lidmašīnas. Rūpniecības uzņēmumos ražoja inovatīvu un aktuālu produkciju. Lai arī Latvijas nākotne saistāma ar radošo, zinātnisko un tehnisko jaunradi, izdevums dod pamatu vēstures izziņai, kā arī ir nozīmīgs novadpētniecības materiāls,” norāda Patentu valdes direktors Sandris Laganovskis. Mūsdienās lielākā daļa patenti pieteicēju ir pētniecību institūti un universitāšu zinātnieki. Tādēļ šodien grāmatas atvēršanas svētkos organizētajā diskusijā, piedaloties Rīgas Tehniskās Universitātes rektoram Leonīdam Ribickim, Latvijas Universitātes rektoram Indriķim Muižniekam, Latvijas Zinātnes akadēmijas pārstāvim Andrejam Krasņikovam, profesoram Andrim Ambainim un Patentu valdes direktoram Sandrim Laganovskim, tika diskutēts ne vien par izgudrojumu nozīmi un ietekmi uz tautsaimniecības attīstību valsts pirmajos pastāvēšanas gados, bet arī mūsdienu izgudrojumiem, aktuālajām tendencēm tehnoloģiju pārnēsē un komercializācijā. “Mēs noteikti varam lepoties ar Latvijas

zinātni. Katrā laika posmā ir zinātnieki, ar kuru izgudrojumiem var lepoties. Piemēram, šobrīd Latvijas Universitātes zinātnieki strādā pie valodas apstrādes ar datoru un to, kā šajā jomā var izmantot mākslīgo intelektu. Viens no mūsdienu lielākajiem izaicinājumiem informācijas apstrādē ir datu daudzums. Šobrīd ļoti daudz informācijas ir digitālā formātā – avīzēs, žurnālos, arī Vikipēdijā. Visā šajā informācijā var apjukt. Aktuāls jautājums šobrīd – kā dators varēs izsekot, orientēties informācijas gūzmā? Ideālā līmenī dators varētu izveidot cilvēkam saprotamu informācijas apkopojumu,” diskusijā norādīja profesors Andris Ambainis. Līdz 7. novembrim ar vēsturiskajiem izgudrojumiem iespējams iepazīties arī tirdzniecības centrā Galerijā Centrs, izstādē “Izgudrotājdarbība Latvijā 1918 – 1940”. Papildu informācija: Santa Lozda Intelektuālā īpašuma informācijas centra Informācijas pakalpojumu nodaļas vadošā referente Tālr.: 67227310 e-pasts: Santa.Loзда@lrpv.gov.lv
<https://www.tm.gov.lv/lv/jaunums/pirmo-reizi-digitalizeti-vesturisko-izgudrojumu-patenti>